

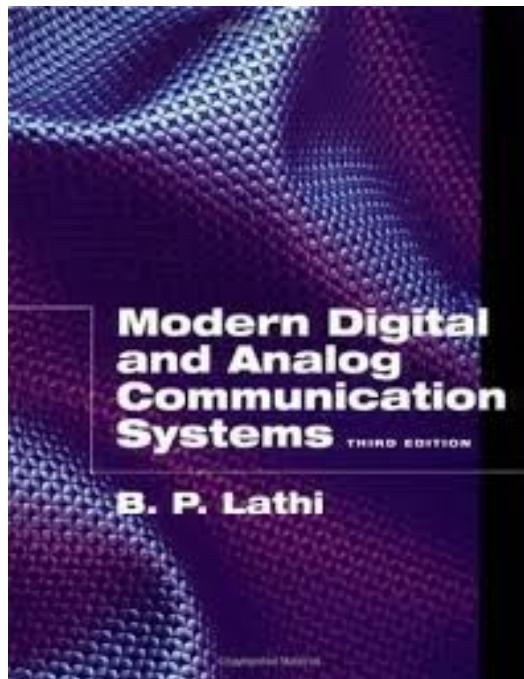
الحمد لله رب العالمين

مخابرات ۱

مراجع درس

مراجع اصلی:

Modern Digital and Analog Communication Systems
Third Edition
P. B. Lathi

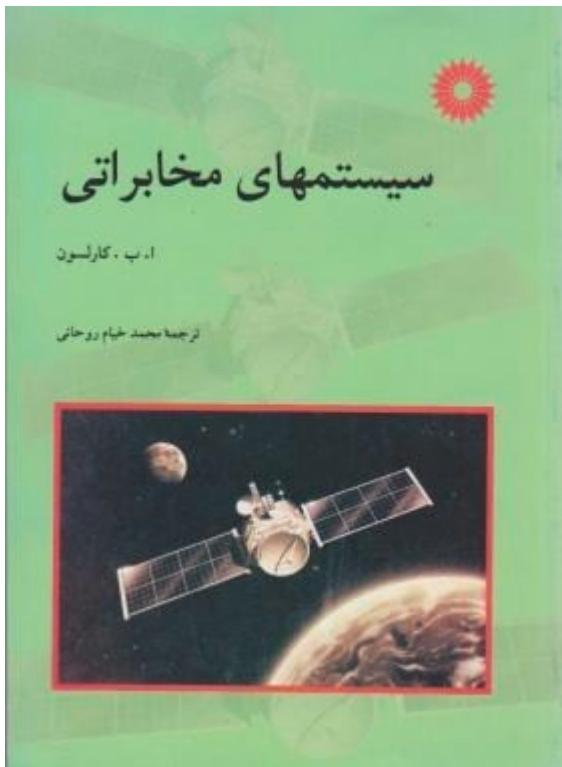

فایل pdf در ftp دانشگاه (مرکز
دانلود) قرار می‌گیرد.

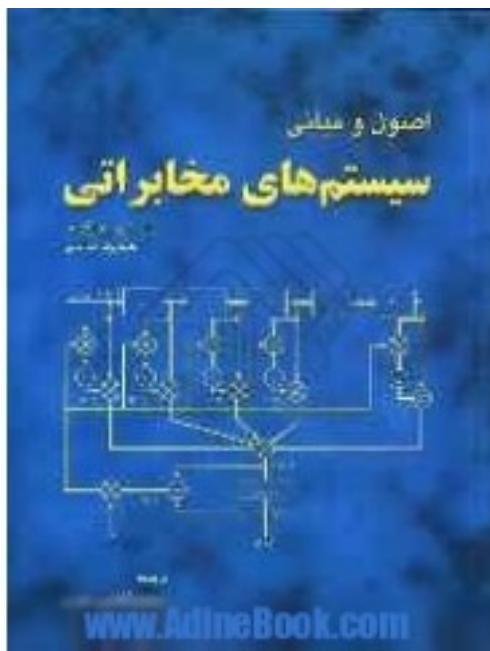
مراجع دیگر

۲) سیستمهای مخابراتی
آ. ب. کارلسون

ترجمه محمد خیام روحانی یا ...
مرکز نشر دانشگاهی یا ...

۳) اصول و مبانی سیستم‌های مخابراتی جان پراکیس - مسعود صالحی

محتوی درس

فصل اول: مقدمه و معرفی

- اجزای سیستمهای مخابراتی
- مخابرات آنالوگ و مخابرات دیجیتال

فصل دوم: سیگنالها و فضای سیگنال

معرفی سیگنالهای مهم و تقسیم‌بندی آن‌ها – نمایش سری فوریه
سیگنال‌های متناوب

فصل سوم: تحلیل و انتقال سیگنال

یادآوری تبدیل فوریه و خواص آن
انتقال سیگنال از طریق یک سیستم خطی
فیلتر کردن و اعوجاج و ...

فصل چهارم: مدولاسیون و دمودولاسیون دامنه

فصل پنجم: مدولاسیون و دمودولاسیون زاویه

فصل ششم: نمونه برداری و تبدیل آنالوگ به دیجیتال

فصل هفتم: اصول انتقال داده دیجیتال

ارزیابی

- آزمون پایان ترم: حدود ۵۰٪
- آزمون میان ترم (بدون امکان تکرار): حدود ۳۰٪
- کوئیزها و تکلیف‌های خارج از کلاس: حدود ۲۰٪

وبلاگ شخصی نیما انزابی نژاد

<http://nima-anzabi.blog.ir/>

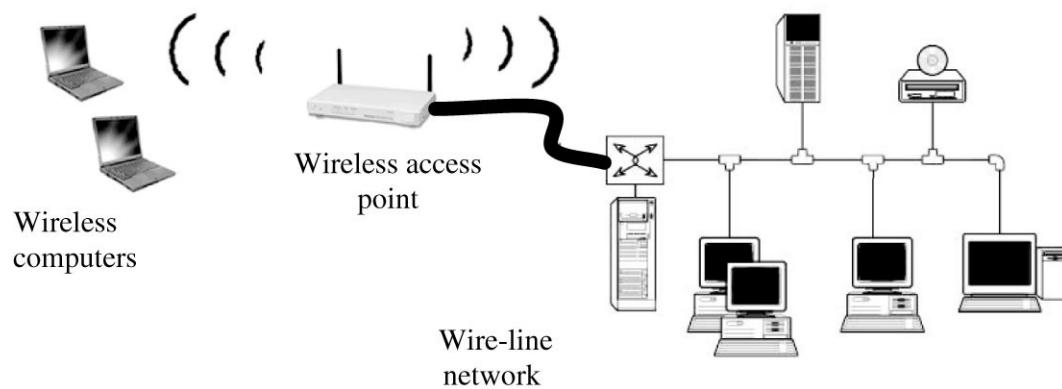
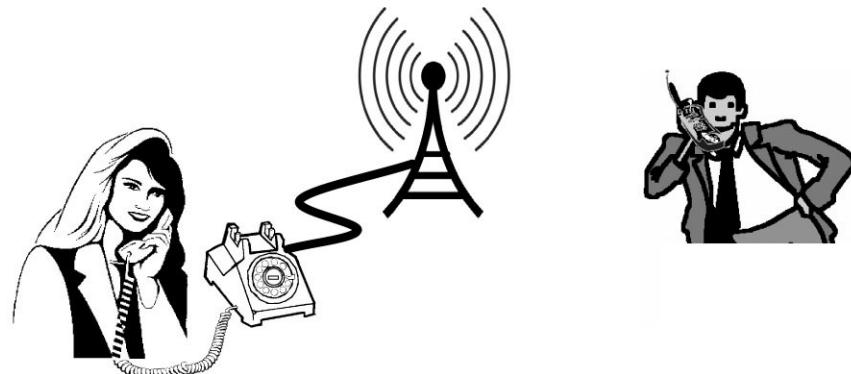
<http://nima-anzabi.blog.ir/rss/>

ایمیل:

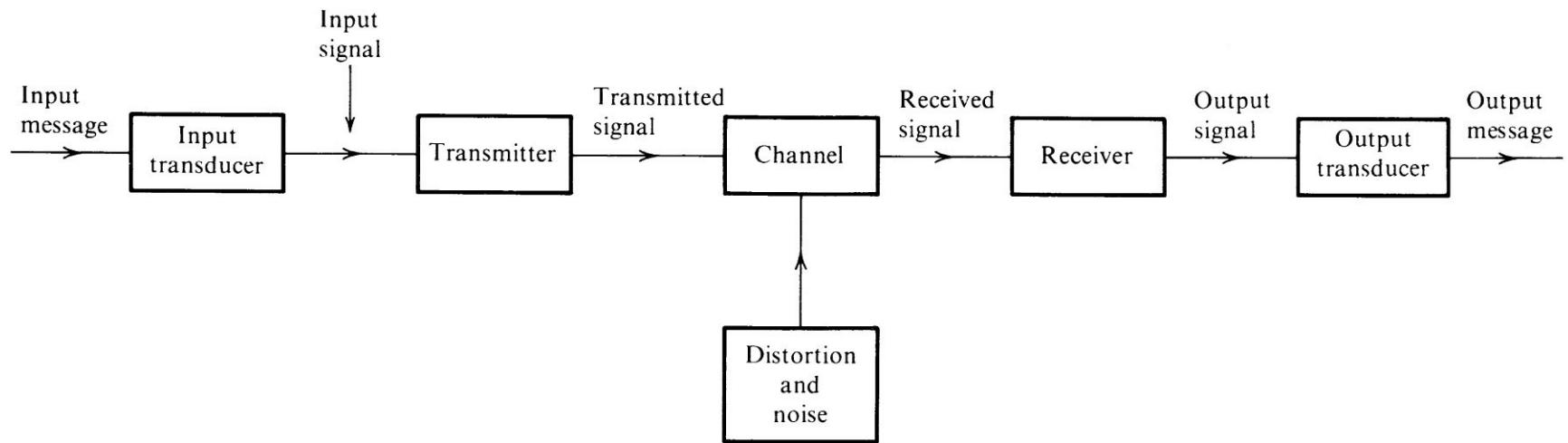
nimaanzabinezhad@gmail.com

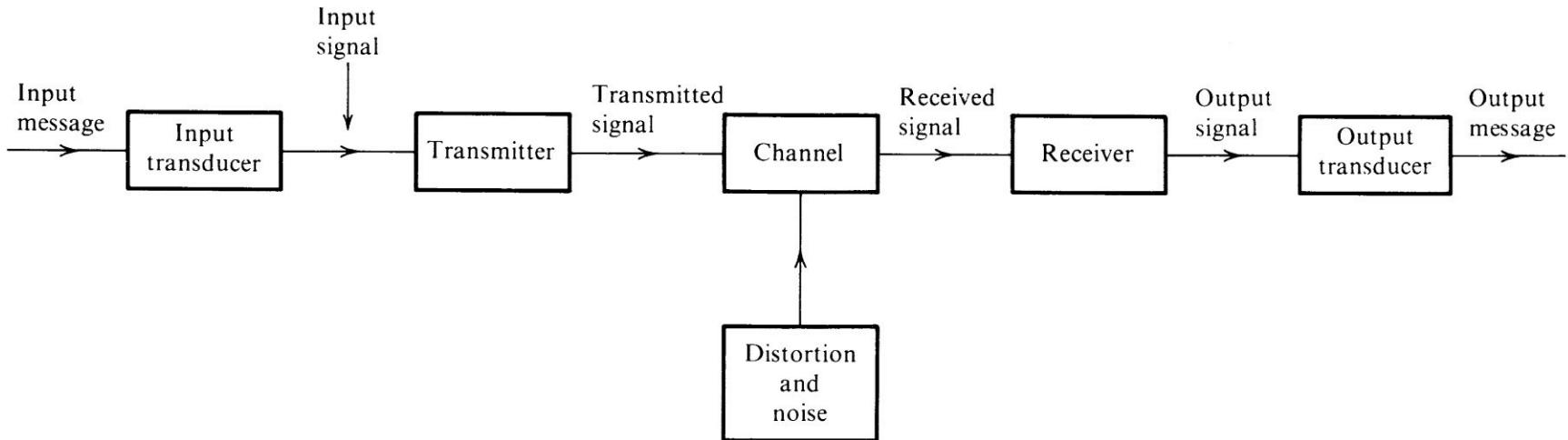
nima.anzabi@qiet.ac.ir

فصل اول: مقدمه و معرفی

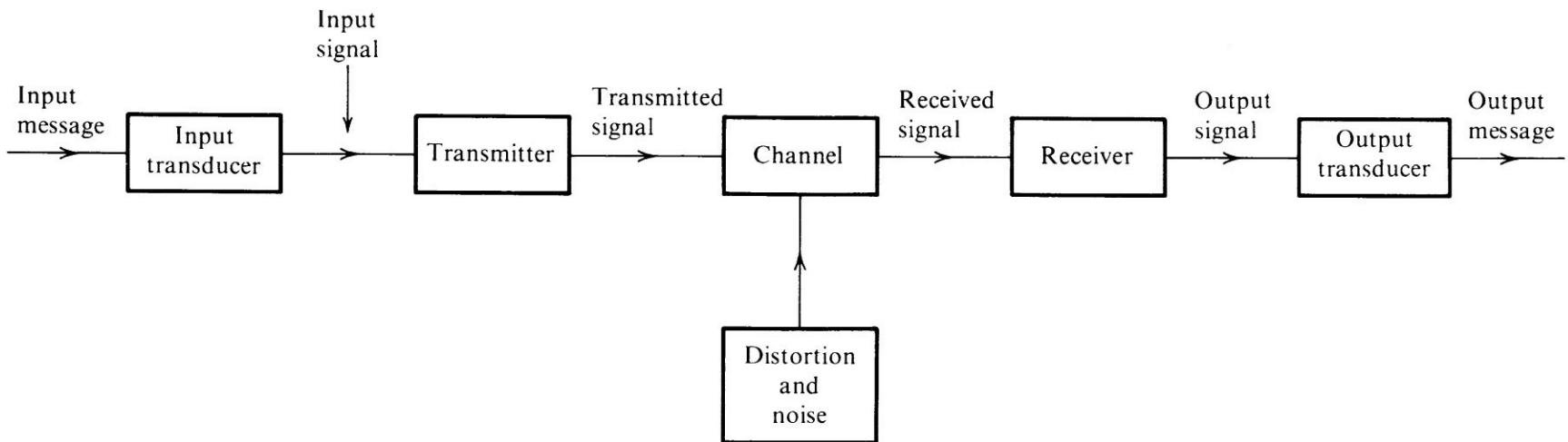
نمایش بلوک دیاگرامی یک سیستم مخابراتی نوعی

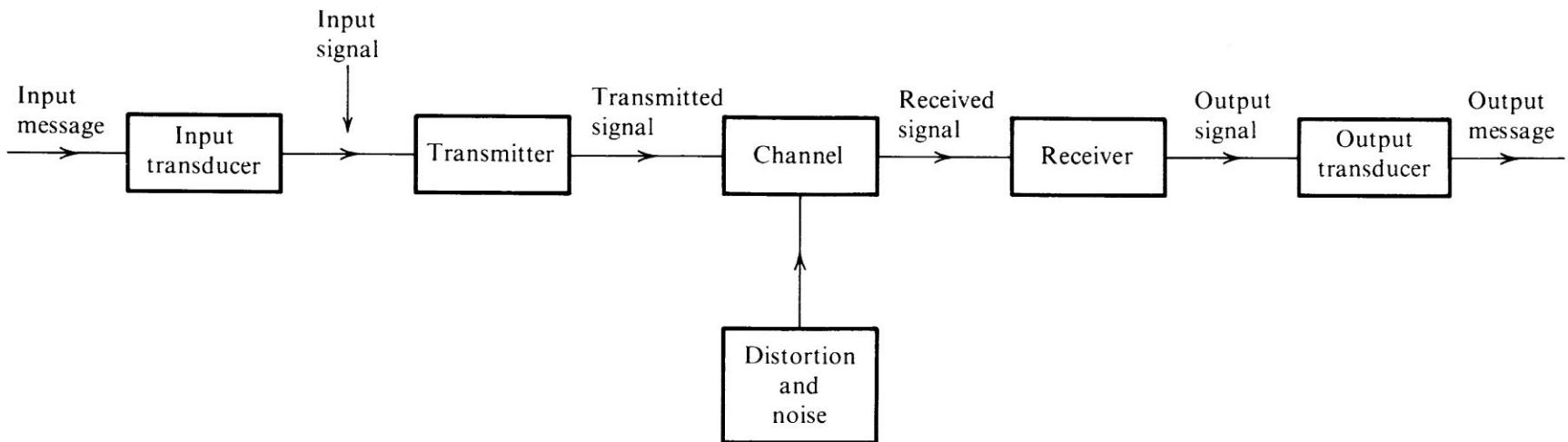

اجزای تشکیل دهنده:

- منبع (source): پیغام (message) یا داده (data) را تولید می کند. مثل صدا یا تصویر یا متن یک ایمیل.
- مبدل ورودی (input transducer): اگر پیغام یا داده ماهیت غیر الکتریکی داشته باشند، در مبدل ورودی به یک شکل موج الکتریکی تبدیل می شوند: سیگنال پیغام یا سیگنال باند پایه (baseband signal) میکروفون، صفحه کلید کامپیوتر

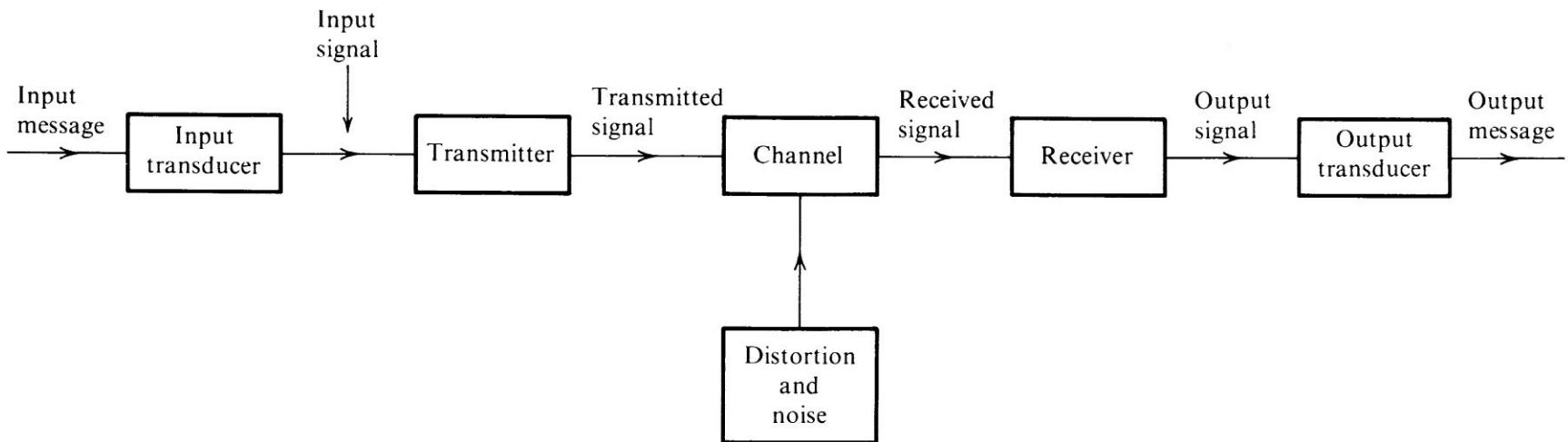
- فرستنده (transmitter): سیگنال باند پایه را برای ارسال مناسب و کارا، آماده می‌کند:
  - مبدل آنالوگ به دیجیتال (A/D converter)
  - کدگذار (encoder)
  - مدولاتور

- کanal: محیط انتقال دهنده سیگنال الکتریکی ارسالی است. مثل:
جفت سیم تلفن یا DSL، کابل کواکسیال یا لینک‌های رادیویی
  - تضییف سیگنال: هر چه طول مسیر بیشتر باشد، تضییف بیشتر است.

- اعوجاج (distortion)

بهره کanal وابسته به فرکانس
انتقال فاز سیگنال وابسته به فرکانس
تأثیر مسیرهای مختلف انتقال
اعوجاج غیر خطی در نتیجه تضییف متغیر با دامنه

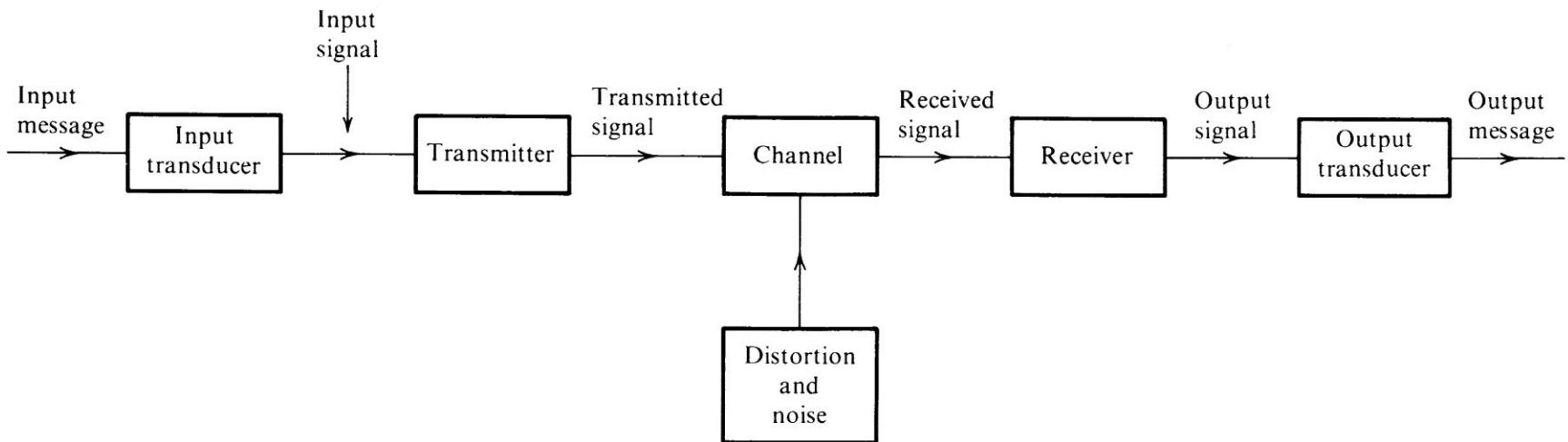

- نویز: تداخل‌ها ناخواسته در طول مسیر

- از منابع داخلی (خود سیستم)

- از منابع خارجی

نویز یکی از اصلی‌ترین عوامل محدود کننده نرخ انتقال است.

- گیرنده: سیگنال دریافتی را بازپردازش می‌کند.
معکوس تغییرات انجام شده در فرستنده
حذف اعوجاجات کanal
- مبدل خروجی: سیگنال الکتریکی را به جنس اصلی اش تبدیل می‌کند.

پیغام آنالوگ، پیغام دیجیتال

پیغام دیجیتال: ترکیبی است از تعداد متناهی سمبول. مثلاً متن انگلیسی: ۲۶ حرف، ۱۰ رقم، تعداد مشخصی علایم (با کدگذاری ASCII با ۱۲۸ سمبول هر متن انگلیسی را می‌توان نشان داد) کدهای مورس، نتهای موسیقی (نه اصوات موسیقی) تعداد سمبول‌ها: M پیغام دیجیتال M تایی (M-ary) کدهای مورس: خط و نقطه (دوتایی یا binary)

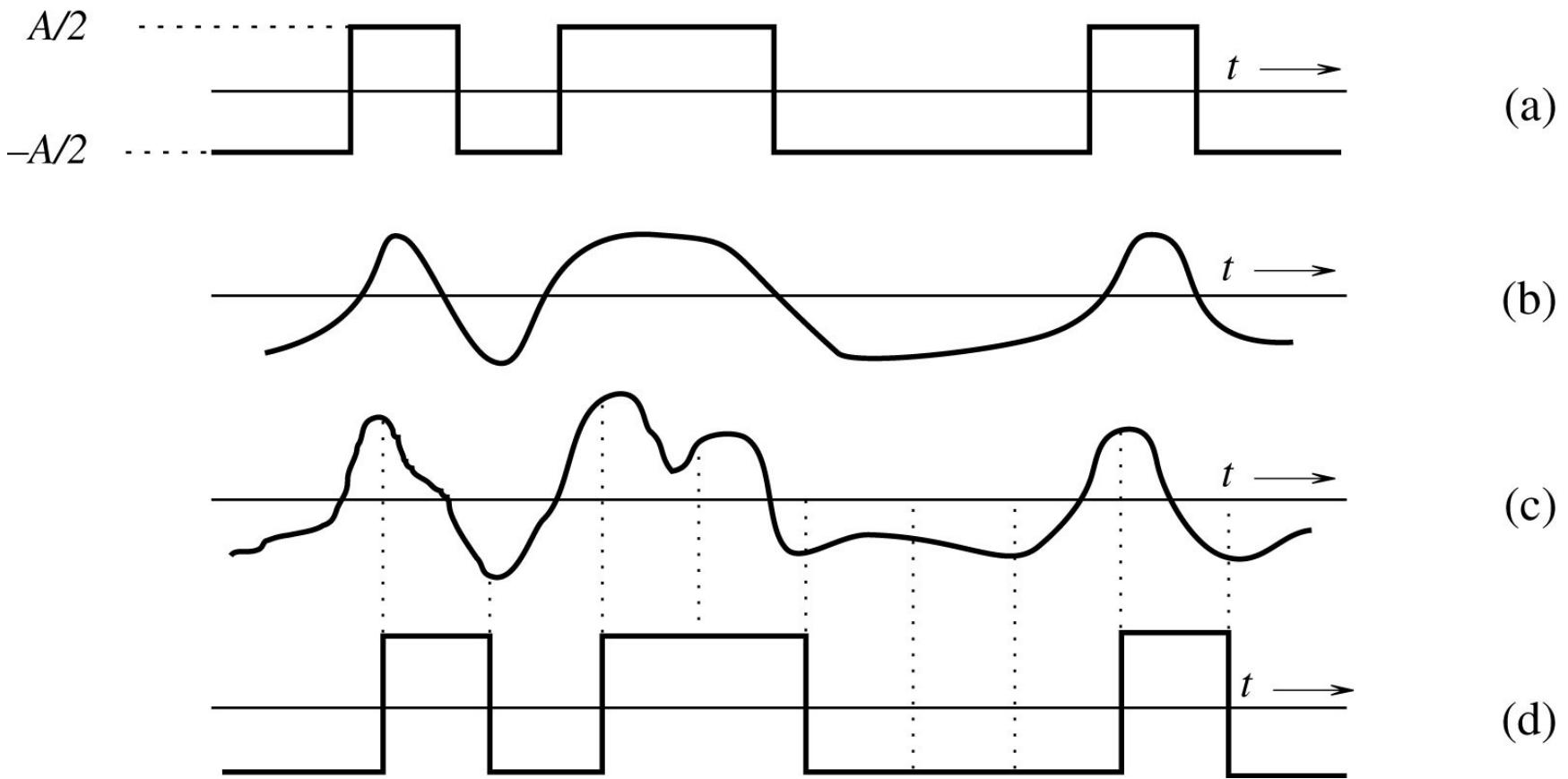
پیغام آنالوگ: مقادیر داده‌های یک پیغام آنالوگ در یک محدوده پیوسته تغییر می‌کند و روی محدوده پیوسته از زمان تعریف می‌شود. اطلاعات دما و یا فشار در یک نقطه، شکل موج گفتار، موسیقی. تعداد حالات ممکن یک پیغام آنالوگ در یک محدوده زمانی بی‌نهایت است ولی برای دیجیتال متناهی است.

برتری مخابرات دیجیتال بر مخابرات آنالوگ

- از جنبه اقتصادی
- از جنبه کیفی: (مصنونیت در برابر نویز)

مصنونیت در برابر نویز

در مخابرات دیجیتال، تعداد سمبل‌های ارسالی محدود است (M تا) در نتیجه در گیرنده بعد از دریافت سیگнал آلوده به نویز، باید در یک مجموعه متناهی تصمیم‌گیری کرد.

شکل (a): سیگنال باینری ارسالی
 شکل (b): با اعوجاج محدود
 شکل (c): بعلاوه نویز محدود
 شکل (d): سیگنال بعد از تصمیم‌گیری (بازسازی)

برای فواصل طولانی و نویز و اعوجاج زیاد، می‌توان در فواصل به اندازه کافی کوتاه، از تکرار کنندۀ‌های بازسازنده بدون اعوجاج استفاده کرد.

مبدل‌های آنالوگ به دیجیتال

A/D Converter

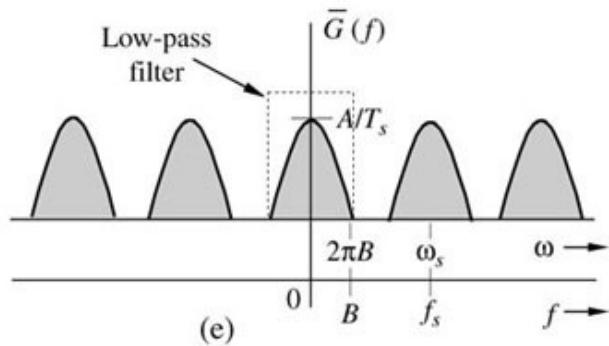
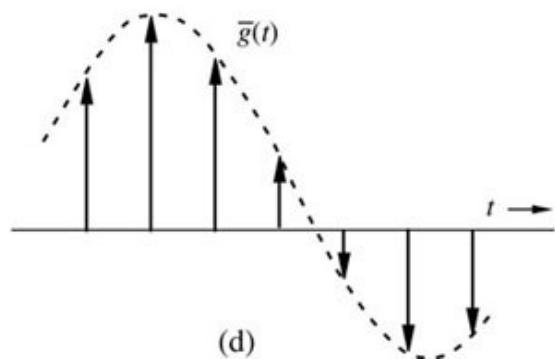
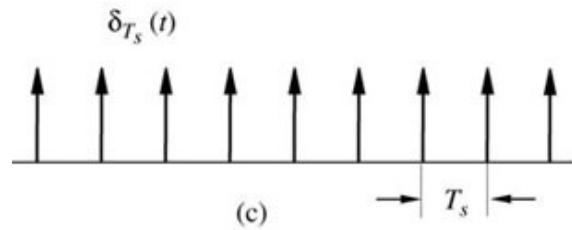
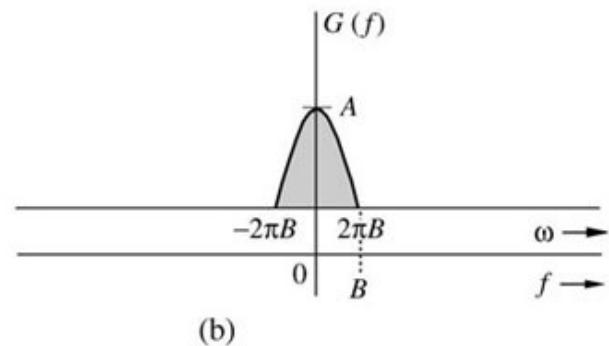
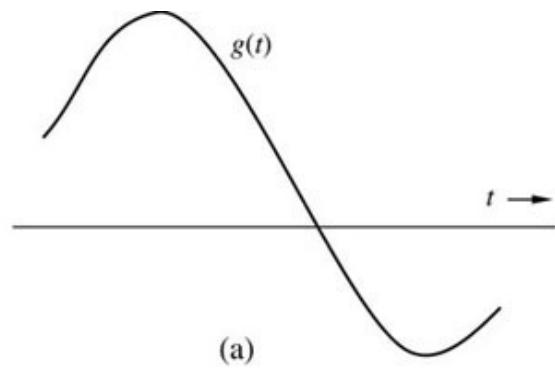
سیگнал آنالوگ هم در زمان (time) و هم در مقدار (range) پیوسته است.

سیگнал دیجیتال هم در زمان و هم در مقدار گسته است. یعنی فقط در نقاط گسته از زمان مقدار دارد و مقادیر آن هم فقط مقادیر متناهی می‌توانند باشند.

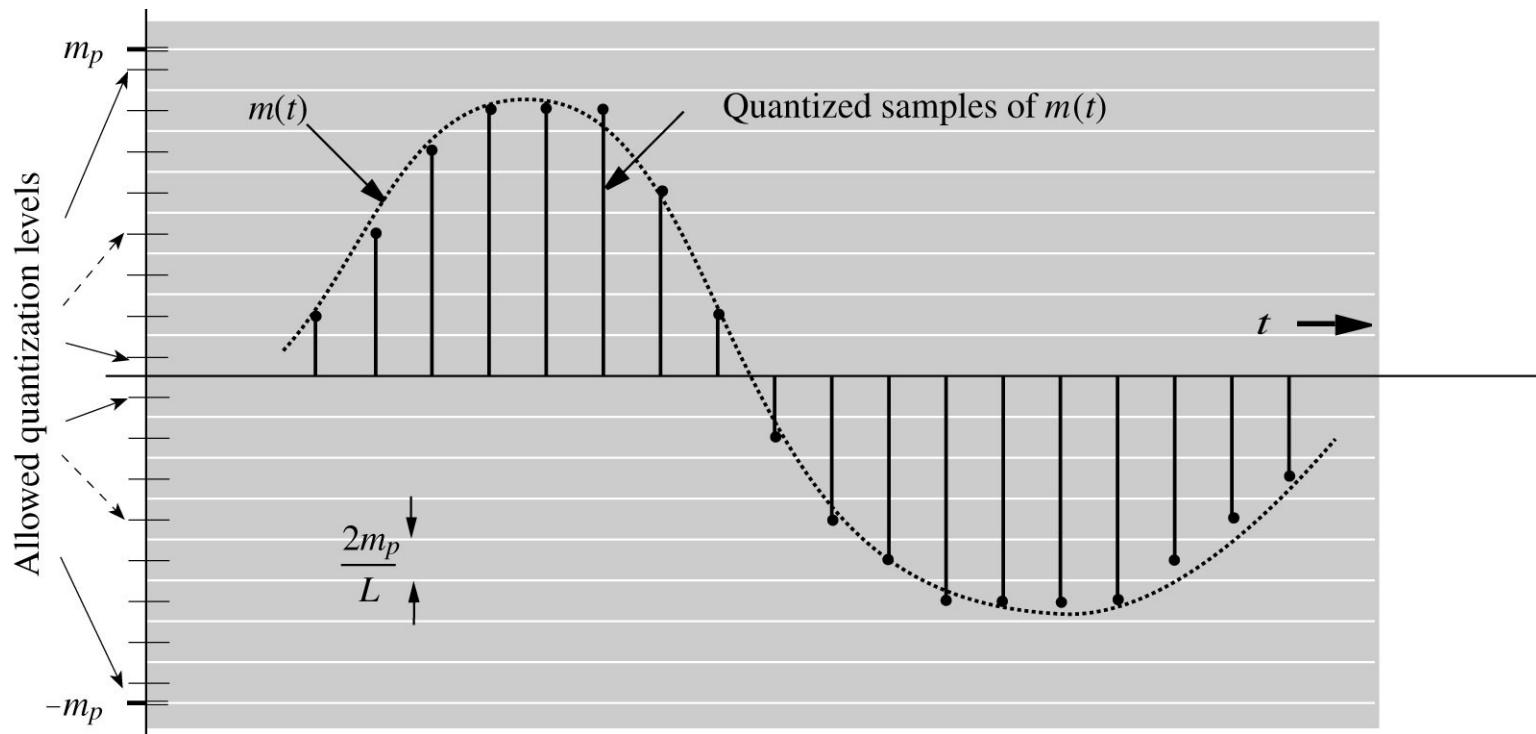
تبديل آنالوگ به ديجيتال دو مرحله دارد:

۱) سيگنال زمان پيوسته نمونه برداری می شود و به يك سيگنال زمان گسته تبديل می شود.

قضيه نمونه برداری (نايكوئيست): اگر بيشترین فركانس در طيف سيگنال B هرتز يا $2\pi B \text{ rad/sec}$ باشد ($\omega = 2\pi f$) سيگنال را می توان از روی نمونه های آن، که با حداقل نرخ $2B$ نمونه در ثانие بصورت يکنواخت نمونه برداری شده باشد (دوره تناوب نمونه برداری $T_s = 1/2B \text{ sec}$) بطور كامل قابل بازسازی است.

۲) گام دوم کوانتیزه کردن است. یعنی دامنه پیوسته این نمونه‌ها به مقادیر دیجیتال تبدیل گردد. یعنی مقدار هر نمونه به نزدیکترین مقدار از مجموعه مقادیر از مجموعه‌ای متناهی (با تعداد L)، تقریب زده (round off) شود.

Digit	Binary equivalent	Pulse code waveform
0	0000	
1	0001	
2	0010	
3	0011	
4	0100	
5	0101	
6	0110	
7	0111	
8	1000	
9	1001	
10	1010	
11	1011	
12	1100	
13	1101	
14	1110	
15	1111	

هزینه‌ای که در قبال منافع مخابرات دیجیتال باید پرداخت:
پیچیدگی پردازش و پهناهی باند انتقال